

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Τα θαλάσσια θηλαστικά ζουν στη θάλασσα. Περίπου 12 είδη θαλάσσιων θηλαστικών είναι καταγεγραμμένα στον κόσμο, ενώ στην Ελλάδα ζουν εννέα μόνιμα και πέντε περιστασιακά. Αν και πολύ μικρές σε μέγεθος και όγκο συγκριτικά με τους ωκεανούς του πλανήτη μας, οι ελληνικές θάλασσες αποτελούν σημαντικούς θαλασσινούς βιοτόπους της Μεσογείου. Οκτώ από τα εννέα θαλάσσια θηλαστικά ανήκουν στην τάξη των κητωδών- συγκεκριμένα η πτεροφάλαινα, ο φυσητήρας, ο ζι- φιός, η φώκαινα, το ρινοδέλφιο, το σταχτοδέλφιο, το ζωνοδέλφιο, το κοινό δελφίνι - ενώ το ένατο, η μεσογειακή φώκια, ανήκει στην τάξη των σαρκοφάγων, υποτάξη πτερυγιόποδα.

Μεσογειακή φώκια μονάχους

- Η μεσογειακή φώκια Μοναχός αποτελεί ένα από τα πιο απειλούμενα θηλαστικά του κόσμου . Ο μισός περίπου πληθυσμός , γύρω στα 250-300 άτομα , ζει στην Ελλάδα .
- Το μήκος των ενήλικων ζώων κυμαίνεται μεταξύ 2-3 μέτρων, ενώ το βάρος τους φθάνει έως και τα 350 κιλά, με τα θηλυκά να είναι λίγο μικρότερα από τα αρσενικά. Το σώμα τους καλύπτεται από στιλπνό τρίχωμα, μήκους περίπου μισού εκατοστού. Οι μεσογειακές φώκιες ζουν μέχρι και 45 χρόνια αν και ο μέσος όρος είναι γύρω στα 20, Έχει παρατηρηθεί πως είναι πολυγυνικές, δηλαδή ένα ενήλικο από ένα θηλυκά. Το θαλάσσιο περιβάλλον της Μεσογείου, όπου ζει μεγάλη ποικιλία ειδών αλλά σε μικρούς σχετικά αριθμούς, φαίνεται να ευνοεί την διατροφική προσαρμογή της φώκιας, η οποία δε δείχνει κάποια προτίμηση σε συγκεκριμένα είδη. Αντιθέτως τρέφεται με μια ποικιλία απο, συναγρίδες, γόπες, μπαρμπούνια και κεφαλόποδων όπως χταπόδια, σουπιές και καλαμάρια, αλλά και καρκινοειδή όπως καβούρια

Πετροφάλαινα

- Η πετροφάλαινα αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο θηλαστικό στον κόσμο, μετά την γαλάζια φάλαινα. Ο πληθυσμός του είδους στα ελληνικά νερά δεν έχει εκτιμηθεί, ενώ στην Μεσόγειο υπολογίζεται στα 2000 άτομα. Η φάλαινα αυτή έχει μήκος γύρω στα 24 μέτρα και βάρος που φτάνει τους 60 τόνους. Το σχήμα της είναι υδροδυναμικό, το χρώμα της είναι σκούρο γκρι στη ράχη και λευκό στην κοιλιά. Όταν ξεφυσάει σχηματίζει ένα κάθετο πίδακα που μοιάζει με αναποδογυρισμένο χωνί ύψους 6 μέτρων. Τρέφεται μικρά ψάρια (γαύρος, σαρδέλα). Ζει πολλά χρόνια και μπορεί να φτάσει σε ηλικία μεγαλύτερη των 90-100 χρόνων.

Ρινοδέλφιο

- Το ρινοδέλφιο αποτελεί ένα κοινό είδος των ελληνικών θαλασσών, πολύ διαδεδομένο σε όλο τον κόσμο. Το συναντάμε συχνά κοντά στις ακτές της Κρήτης, ακόμη και πολύ κοντά στη στεριά, σχηματίζοντας ομάδες μέχρι και 100 ατόμων. Έχει χαρακτηριστεί ως είδος ευαίσθητο, που αντιμετωπίζει υψηλό κίνδυνο εξαφάνισης. Κυνηγεί κατά ομάδες ψάρια που σχηματίζουν κοπάδια (όπως σαρδέλες, σκουμπριά, ρέγκες). Το ρινοδέλφιο έχει μήκος 2.5-3m και μπορεί να φτάσει τα 350kg. Το χρώμα της κοιλιάς του είναι συνήθως ανοικτό γκριζο, άσπρο ή ροζ-άσπρο, της ράχης του γκριζόμαυρο. Επίσης μπορεί να βουτήξει για 3 με 4 λεπτά σε βάθος 300m, ενώ ζει έως και 40 χρόνια. Είναι ιδιαίτερα έξυπνο ζώο και είναι συνήθως φιλικό με τον άνθρωπο.

Στακτοδέλφιο

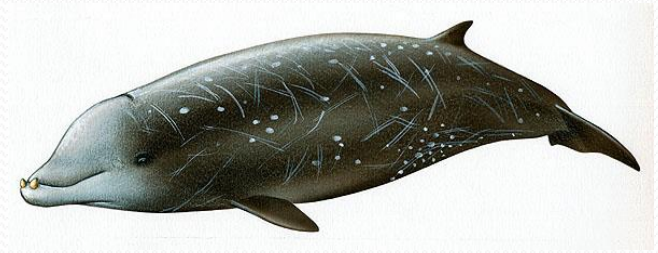
- Το στακτοδέλφιο είναι ένα μεγαλόσωμο είδος δελφινιού που ζει σε όλους τους ωκεανούς του κόσμου. Το είδος αυτό έχει σχετικά μικρούς πληθυσμούς σε όλες τις ελληνικές θάλασσες, ανάμεσα τους και οι θάλασσες της Κρήτης. Το μήκος του φτάνει τα 3.5-4m και το βάρος του τα 350-400kg. Το πίσω πτερύγιό του είναι μυτερό και το μέτωπό του στρογγυλεμένο. Η ράχη Η ράχη του έχει γκρι χρώμα, εξου και το όνομα του, ενώ το χρώμα της κοιλιακής επιφάνειας είναι ανοιχτότερο. Το πανέμορφο στακτοδέλφιο ζει σε βάθη από 200 έως 1.700m. Η διατροφή του στακτοδέλφινου αποτελείται κυρίως από κεφαλόποδα (καλαμάρια, σουπιές, χταπόδια) και λιγότερο από ψάρια. Ζει πάνω από 30 χρόνια και ενηλικιώνεται ατ 7 έτη.

Ζωνοδέλφιο

- Το ζωνοδέλφιο αποτελεί το πιο κοινό είδος δελφινιού των ελληνικών θαλασσών. Ζει σε κοπάδια 50-100 ατόμων και συχνά παρατηρείται μαζί με άλλα δελφίνια όπως το Κοινό δελφίνι και το Σταχτοδέλφιο. Το μήκος τους μπορεί να φτάσει τα 2.5m και το βάρος τους κυμαίνεται από 80 έως 120kg. Έχει λεπτό σώμα και μακρύ ρύγχος. Το χρώμα της ράχης του είναι γκριζομπλε, η κοιλιά του άσπρη, ενώ χαρακτηρίζεται από μια στενή λωρίδα που διατρέχει το σώμα του (εξου και το όνομα του). Η «ζώνη» αυτή ξεκινάει από το μάτι και φτάνει κάτω από το ραχιαίο πτερύγιο. Κολυμπά πολύ γρήγορα με ταχύτητες που και φτάνουν τα 45 με 50 χιλιόμετρα την ώρα. Καταδύεται για 5 με 10 λεπτά και φτάνει σε βάθη τουλάχιστον 200 μέτρων για να τραφεί με κεφαλόποδα και ψάρια.

Ζιφιός

- Ο Ζιφιός ή ραμφοφάλαινα είναι ένα μεγάλο κήτος, το οποίο απαντάται σχεδόν σε όλες τις θάλασσες του κόσμου. Έχουν παρατηρηθεί πολλές φορές ζιφιοί σε μέρη της Ελλάδας, με την Κρήτη να είναι ένα από αυτά. Ο ζιφιός έχει μήκος 5.5-7m και βάρος 3-6 τόνος. Το σώμα του είναι γεροδεμένο, με σκούρο καφέ ή γκρι χρώμα. Τρέφεται με κεφαλόποδα, κυρίως μεγάλα καλαμάρια και ζει σε θάλασσες με μεγάλα βάθη. Καταδύεται για 30-70 λεπτά σε πολύ μεγάλα βάθη (>1000m),

Φυσητήρας

- Η φάλαινα φυσητήρας αποτελεί ένα μοναδικό είδος θηλαστικού που απαντάται σε όλη τη γη. Ειδικά στη Μεσόγειο, τα περισσότερα άτομα του είδους, Οι φυσητήρες μοιάζουν με φάλαινες, αλλά έχουν δόντια (αντί μπαλένες), κι έτσι θεωρούνται συγγενικό είδος με τα δελφίνια. Προκειμένου να τραφούν με καλαμάρια, οι φυσητήρες καταδύονται σε βάθος 500-1.000 μ. . Οι φυσητήρες ζουν για 70 χρόνια ή και περισσότερο. Τα αρσενικά φθάνουν τα 18m και τους 57 τόνους, ενώ τα θηλυκά τα 12,5m και τους 24 τόνους. Τα θηλυκά, μαζί με τα φυσητηράκια τους, αποτελούν τις κοινωνικές ομάδες. Οι ομάδες των θηλυκών με τα μικρά αποτελούνται συνήθως από 10 άτομα, ενώ οι αρσενικοί ζουν μοναχικοί

Ρυγχοφάλαινα

Η ρυγχοφάλαινα είναι ένα μικρού μεγέθους είδος φάλαινας Έχει μήκος 7-10m, βάρος 5-10 τόνους και ανήκει στις φάλαινες με μπαλένες, αποτελώντας το δεύτερο μικρότερο είδος της κατηγορίας αυτής. Η κοιλιά τους είναι λευκή και η ράχη τους γκριζα. Στις χώρες της Βόρειας θάλασσας και της Ανατολικής Ασίας, το είδος έχει σταματήσει να κυνηγείται όπως παλαιότερα. Ο χρόνος που μένουν συνήθως μέσα στο νερό είναι 20 λεπτά και το είδος δεν έχει μελετηθεί ιδιαίτερα, όσο άλλα είδη φάλαινας.

Κοινό δελφίνι

- Το κοινό δελφίνι κάποτε αποτελούσε το πιο κοινό είδος δελφινιού στην Ελλάδα, αλλά δυστυχώς πλέον απειλείται με εξαφάνιση. Είναι πολύ γρήγορο φτάνοντας με ταχύτητες 50km/h, ενώ μπορεί να καταδυθεί για 2-5 λεπτά σε βάθη 300m. Το μήκος του σφιχτού σώματος του φτάνει τα 1.5-2m και το βάρος του τα 75-90kg. Η ράχη του είναι μαύρη-σκούρα και μπλε-γκρι, η κοιλιά του άσπρο-κίτρινη και η ουρά του ανοιχτόχρωμη γκρι. Ζει σε παράκτια ρηχά νερά αλλά και σε βαθιά νερά μακριά από τις ακτές. Μπορεί να φτάσει σε ηλικία τα 20 χρόνια και τρέφεται με μικρά αφρόψαρα όπως η σαρδέλα και με κεφαλόποδα (καλαμάρια, θράψαλα). Το Κοινό δελφίνι ζει σε κοπάδια των 10-15 ατόμων,

Φώκαινα

- Πρόκειται για ένα από τα μικρότερα κητώδη στον κόσμο. Ο πληθυσμός που ζει στο Β. Αιγαίο και συγκεκριμένα στα νερά της Θράκης θεωρείται ο μοναδικός της Μεσογείου. Κατά μέσο όρο, το μήκος των θηλυκών που βρίσκονται στην Ελλάδα είναι 1,35 μ., των αρσενικών 1,25 μ. και το βάρος τους 50 κιλά. Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την εποχικότητα αναπαραγωγής της, ενώ δεν έχουμε τις απαραίτητες γνώσεις για τις διατροφικές της συνήθειες. Γνωρίζουμε όμως ότι τρέφεται με ψάρια, όπως για παράδειγμα ο γαύρος και οι γωβιοί. Οι καταδύσεις της κυμαίνονται από 14 ως 41 μ. και ζει έως 24 χρόνια

ΤΕΛΟΣ

Βασιλική Ανδρεοπούλου
Ευαγγελία Ανδρεοπούλου
Χρήστος Βαρελάς
Κωνσταντίνος Ζαμπάρας

Κωνσταντίνα Καλαβρουζιώτη
Μανώλης Καλαμάρης
Σπύρος Κομπούρας
Γιώργος Κυριαζής